

G. I. PETROVSKI

VIISAS JOHTAJAMME

Tutustuin V. I. Leniniin vuoden 1912 lopulla, jolloin IV Valtakunnanduuman muiden bolševikkiedustajain mukana otin osaa Krakovassa pidettyyn puolueen Keskuskomitean neuvotteluun puolueytöntekijäin kanssa (kuten tunnettua tätä neuvottelua konspiraatiosyistä nimitettiin „Helmikuun” neuvotteluksi). Neuvottelun puhemieheksi valittiin V. I. Lenin.

Meitä työläisedustajia hämmästytti Vladimir Iljitšin vaatimattomuus ja luontevuus. Neuvottelu pidettiin hänen asunnossaan, jossa me myös ruokailimme (ruokaa valmisti N. K. Krupskaja ja häntä auttoivat neuvotteluun osallistuneet naiset). Meitä ihmetytti sekin, miten hyvin V. I. Lenin tunsu Venäjän työläisten mielialat, vaikka olikin jo pitkän aikaa ollut maanpaossa, kuinka tarkkaavaisesti hän perehtyi kaikkiin työväenliikettä koskeviin kysymyksiin, kuinka syvällisesti hän teki yleistyksiä erillisistä ilmiöistä totuttaen siihen meitäkin, käytännön vallankumousmiehiä.

Tässä eräs kuvaava esimerkki. Neuvottelun jälkeen Vladimir Iljitš keskusteli Duuman edustajain kanssa. Hän puheli jokaisen kanssa erikseen, kyseli edustajain työstä heidän vaalipiireissään, Keskustelussaan kanssani hän halusi tietää, minkälainen ero oli vuoden 1912 ja vuosien 1897—1900 työväenliikkeen välillä, kun otetaan huomioon, että noina viimeksimainittuina vuosina Jekaterinoslavissa oli toiminut Babuškin. Vastasin, että silloin oli tehtailla vain muutamia tietoisia työläisiä, mutta nykyään heitä on joka tehtaalla kymmenittäin ja toisinaan sadoittain.

— Entä kuinka työläiset nykyään, taantumuskauden jälkeen suhtautuvat demokraattisen tasavallan vaatimukseen? — kysyi Vladimir Iljitš.— Arkailevat varmaan, pelkäävät ja empivät vai kuinka?

Olin hämmästynyt: mistä Lenin tiesi nämä ilmiöt? Myönsin todeksi sen, mitä Vladimir Iljitš minulle sanoi. Todellakin, kun

tein muutamissa työläiskokouksissa selostuksia, joissa käytiin sanoja „on taisteltava demokraattisen tasavallan puolesta”, niin työläiset muuttuivat kummallisen arkaileviksi. Lenin selitti, että se oli seuraus taantumus- ja vainovuosista, seuraus siitä hajotustyöstä, jota menševikit harjoittivat kylväessään työläisten keskuuteen pelkoa ja arkailua.

Sitten kerroin V. I. Leninille „Pravdan” levittämisestä. Vladimir Iljitš kysyi: entä mitä jos „Pravda” lehden yhteydessä aletaan julkaista liitelehtisiä otsikolla „Donetsin kaivostyöläinen”, „Uralin työmies”?

Johtaessaan bolševikkipuolueen toimintaa V. I. Lenin näki niinä vuosina jo ennalta äärimmäisen selvästi, että lähestyy ensimmäinen maailmansota, ja ennusti kaukonäköisesti, että proletaarinen vallankumous on kiertämätön. Sitä todistavat seuraavat tapahtumat.

Tämä tapahtui touko—kesäkuussa 1914. Pietariin saapui silloin II Internationalen puheenjohtaja Vandervelde. Verhoten todellisia aikomuksiaan puheilla työväenluokan yhtenäisyyden aikaansaamisen välttämättömyydestä hän halusi „poistaa” hajaannuksen bolševikkien ja menševikkien välillä, saada vallankumouksellinen työväenliike Venäjällä alistetuksi menševikkien johtoon.

Bolševikkipuolueen legaalisenä keskuksena oli silloin „Pravdan” ohella bolševikkiedustajain ryhmä IV Valtakunnanduomassa. Työväenkuuriasta oli valittu „kuutosryhmä”, eli kuusi bolševikkiedustajaa, joiden ohella Duumassa oli 7 menševikkiedustajaa, jotka oli valittu pikkuporvarien äänillä. Vandervelde ilmoitti, että hänen tehtävänsä kuuluu saada selville kysymys, mitä ryhmää kannattaa Venäjän proletariaatin enemmistö. Mutta tosiasiassa hän aikoi yhdistää työväen bolševikkiedustajat menševikkiedustajain kanssa päästäkseen imperialistisen sodan syttymisen varalta siihen, että yhdistetty sosialidemokraattinen ryhmä äänestäisi Duumassa kannattaen imperialistista sotaa, äänestäisi sotamäärärahojen puolesta.

V. I. Lenin arvasi etukäteen tämän II Internationalen johtajain poliittisen tempun. Ollen ulkomailla hän johti IV Valtakunnanduoman bolševikkiryhmän toimintaa. Kuultuaan Vandervelden saapumisesta Pietariin V. I. Lenin ehdotti meille bolševikkiedustajille, että me otettaisiin Vandervelde vastaan ja näytettäisiin hänelle, ketä työväenluokka kannattaa pääkaupungissa ja koko Venäjällä. Tehtäväkseni annettiin kutsua Vandervelde „Pravda” lehden toimitukseen. Siellä II Internationalen puheenjohtajan edessä esiintyivät ennen kaikkea bolševikkiedustajat. He antoivat totuudenmukaisen kuvan työväenliikkeen tilasta Venäjällä. „Pravdan” toimituksessa kävi eri ammattiliittojen hallintojen puheenjohtajia ja sihteereitä, jotka tutustuttivat

Vanderveldea asiointilaan ammattiliitoissa, niiden jäsenten lukumäärään, varoihin jne. Ammattiliittojen edustajat kertoivat, että työläisjoukot ja itse ammattiliitot ovat „Pravdan” kannalla, so. bolševikkien kannalla.

Valtakunnanduuman bolševikki- ja menševikkiedustajain yhdistetyssä istunnossa me esiinnyimme kannattaen työväenliikkeen yhtenäisyyden toteuttamista niiden periaatteiden pohjalla, joita oli julistanut „Pravda”. Me osoitimme, että erimielisyydet menševikkien kanssa periaatteellisista kysymyksistä tekevät yhteenliittymisen heidän kanssaan mahdottomaksi. Tämän istunnon jälkeen Vandervelde kävi eräiden ammattiliittojen hallinnoissa. Tosiasioden painosta hänen oli pakko tunnustaa, että bolševikeilla oli vallitseva vaikutus Venäjän työväenliikkeessä. Vandervelde matkusti pois tyhjin käsin.

Sitä seikkaa, että työläisjoukot kannattivat bolševikkeja, todistaa sellainenkin tapaus kuin edustajain valitseminen II Internationalen kongressiin, joka aiottiin kutsua koolle Wienissä. „Pravdalaiset” saivat valtavan enemmistön edustajamandaatteja kongressiin. Plehanovilais-menševikit eivät saaneet yhtään mandaattia. He pyysivät meiltä bolševikeilta edes yhden mandaatin Plehanovia varten. Me vastasimme: annamme edustusvaltuuden, jos Plehanov ryhtyy puolustamaan puolueemme linjaa. Kohta sen jälkeen Pietarin komitea ja bolševikkiedustajat antoivat tehtäväkseni matkustaa Leninin luo ulkomaille ratkaisemaan useita puolue työn tärkeitä kysymyksiä sekä muun muassa tekemään Leninille selkoa Vandervelden oleskelusta Pietarissa. Otin mukaani Leniniä varten aineistoja ammattiliittojen sekä työväen muiden joukkojärjestöjen kannasta. V. I. Lenin asui silloin Poroninissa, missä hän oli vuokrannut pienen asunnon talonpoikaistalossa. Kaikki neuvottelumme käytiinkin tämän pienen talon kuistilla.

Kerroin Leninille, miten me olimme ottaneet vastaan Vandervelden. Vladimir Iljitš antoi hyväksymyksensä kaikesta, mitä olimme tehneet Vandervelden käynnin yhteydessä, ja huomautti, että minä tulin juuri parhaaseen aikaan. Kysymys oli siitä, että juuri silloin oli käynnissä II Internationalen Toimikunnan koollekutsuma Brysselin neuvottelu, jossa käsiteltiin kysymystä bolševikkien ja menševikkien yhteenliittymisestä. Menševikit levittivät huhuja, että muka Leninkin oli Brysselissä, mutta ei halunnut tulla neuvotteluun.

Brysselin neuvottelussa, joka pidettiin heinäkuun 16—18 päivänä (uutta lukua) 1914, olivat edustettuina: VSDTP:n Keskuskomitea (bolševikit), Organisaatiokomitea (menševikit), Plehanovin ryhmä „Jedinstvo” ym. Bolševikkipuolueen KK:n edustajina olivat neuvottelussa M. F. Vladimirski, Inessa Armand ja I. F. Popov. II Internationalen johtohenkilöt ottivat toverimme

vastaan peräti epäsuopeasti, ja edustajistomme tiedotti Leninille siitä epäsuotuisasta tilasta, johon se oli joutunut.

Naamioituen sanoilla „sovinnon” aikaansaamisesta bolševikien ja likvidaattorien välillä sekä „rauhan” rakentamisesta puolueen sisällä II Internationalen johtohenkilöt vaativat bolševikeilta, likvidaattorien sovittelupolitiikan arvostelun lakkauttamista ja liittymistä yhteen heidän kanssaan. Bolševikit eivät suostuneet tekemään myönnytyksiä menševikeille ja torjuivat II Internationalen opportunistien yritykset sekaantua puolueen sisäiseen elämään. Bolševistisen edustajiston työtä Lenin johti Poroninista käsin. Hän kirjoitti VSOTP:n Keskuskomitean selostuksen, jonka Inessa Armand esitti neuvottelussa (ranskan kielellä), sekä toimintaohjeet Keskuskomitean edustajille neuvottelussa.

Kuunneltuaan tiedotukseni Vladimir Iljitš kehotti lähettämään kaikki Pietarista tuomani aineistot ja lehdet Brysseliin edustajistomme avuksi. Niin tehtiinkin. Kansainväliselle sosialistiselle toimikunnalle lähetettiin Leninin ja minun allekirjoittamani sähkö, jossa tiedotettiin, että postitse on heille lähetetty Vanderfelden Pietarin matkaa koskevat aineistot. Tämän sähköksen kopio lähetettiin edustajistollemme. Aineistomme tekivät neuvottelussa suuren vaikutuksen ja olivat suurena apuna menševikkien keksimien sepustusten paljastamisessa.

Brysselin neuvottelun yhteydessä Vladimir Iljitš antoi arviointinsa sen ajan tapahtumista, siitä politiikasta, jota II Internationalen johtajat harjoittivat koettamalla viedä läpi päätöksen bolševikkien ja menševikkien yhtymisestä sekä halvauttaa sillä bolševikkien vaikutus työväenliikkeessä. V. I. Lenin osoitti, että on tehtävä vielä paljon työtä ennen kuin tilanne kansainvälisessä työväenliikkeessä muuttuu ja ennen kuin sosialistisen Internationalen johtoon nousevat henkilöt, jotka ovat uskollisia työväenluokalle ja proletaariselle vallankumoukselle. Lenin uskoi vankasti Venäjän ja koko maailman vallankumouksen voittoon.

Siihen aikaan Venäjällä leimahteli jo vallankumouksen liekejä. Kautta koko Venäjän vyöryi työväenlakkojen aalto. Valtavia lakkoja puhkesi Donin kaivosalueella. Lakkoliike Pietarissa paisui suoranaisiksi kahakoiksi poliisia ja kasakkoja vastaan. Viipurinpuolella pystytettiin barrikadeja. Vallankumouksen aallot syövyttivät yhä voimakkaammin tsaarijärjestelmän perusteita. Lausuessaan julkoi ajatuksensa vallankumouksen voiton läheneemisestä V. I. Lenin kehotti minua lopettamaan pikaisessa järjestyksessä työni ulkomailla ja palaamaan takaisin Venäjälle, sillä bolševikkiedustajan on oltava taistelupaikallaan, kuten Vladimir Iljitš sanoi. Varattuani mukaan suuren määrän illegaalista kir-

jallisuutta matkustin Poroninista Venäjälle ja tultuani Pietariin ennätin vielä nähdä barrikadit Viipurinpuolella.

Lokakuun vallankumouksen jälkeen, jolloin V. I. Lenin toimi Neuvostohallituksen päämiehenä ja hänen nimensä tuli tunnetuksi maailman miljoonille työtätekeville, hän pysyi entiseen tapansa vaatimattomana ja herkkänä toverina, joka suhtautui aina suurella huomaavaisuudella muiden työntekijäin mielipiteisiin. Kehitellyään puolueen kollektiivisen johdon periaatteet Lenin itse aina noudatti näitä periaatteita.

Tässä kirkas esimerkki, joka kuvastaa V. I. Leninin henkilöahmoa. Huhtikuun 5 päivänä 1920 puolueen IX edustajakokouksen edustajat tervehtivät ja onnittelivat V. I. Leniniä hänen syntymänsä lähenevän viisikymmenvuotispäivän johdosta. Kun oli esiintynyt kaksi puhujaa, Vladimir Iljitš huomautti, että siitä jo riittää aivan tarpeeksi, ja ehdotti keskusteltavaksi puolueen ja neuvostorakennustyön päivántärkeistä kysymyksistä. Mutta edustajakokouksen osanottajat eivät suostuneet siihen: he halusivat tuoda ilmi lämpimät tunteensa, palavan rakkautensa V. I. Leniniä kohtaan. Silloin Vladimir Iljitš poistui salista. Se oli sangen luonteenomaista hänelle: Lenin ei sietänyt, että hänelle pidettiin ylistyspuheita. Sitten tuli vuoroni olla puheenjohtajana istunnossa. Minulle sanottiin, että Vladimir Iljitš pyytää minua puhelimeen. Hän kysyi, mitä edustajakokouksessa käsitellään. Vastasin: „Jatkuvat puheet Vladimir Iljitš Leninin viisikymmenvuotispäivän johdosta”. Vladimir Iljitš vaatimalla vaati minulta, että minä puheenjohtajana lopettaisin nuo esiintymiset. Mutta se oli mahdotonta.

Vladimir Iljitš opetti meitä kommunisteja olemaan vaatimattomia, opetti asettamaan aina ensi sijalle puolueen ja työväenluokan edut, joita me palvelemme.

